

Trygg Digital By: Ungdommens digitale liv i Arendal

Bruk, eksponering og sosiale normer rundt kjønn og seksualitet i Arendal

Forord

Denne rapporten er den andre analysen i Trygg Digital By-programmet i Arendal. I den første analysen så vi hvordan den offentlige samtalen får høy temperatur når temaet er LHBT, og hvordan dette skaper et grunnlag for harde fronter, sterke følelser og til tider hatfulle ytringer. Det ga et tydelig bilde av et lokalt ordskifte der enkelte temaer raskt blir konfliktfylte.

I denne undersøkelsen har vi utvidet perspektivet. Vi har vært opptatt av å forstå hvordan forventninger til kjønn, seksualitet og identitet påvirker unge i Arendal på tvers av miljøer, plattformer og hverdagsliv. Målet har vært å se helheten: hvordan det digitale og det fysiske Arendal henger sammen, og hvordan normer formes, forsterkes og oppleves fra ungdommenes eget ståsted.

Gjennom kvalitative intervjuer og netnografiske analyser får vi et bredere bilde av hvordan hverdagen faktisk ser ut for unge i byen. De forteller om sterke kjønnsroller, et tydelig sosialt ansvar for å passe inn, og digitale rom som både speiler og forsterker lokale normer. Samtidig viser funnene at skeive og andre som bryter med normen møter større risiko og mer motstand enn andre – både på nett og i virkeligheten.

Trygg Digital By handler om å forstå kommunen innenfra. Vi ønsker å gi et kunnskapsgrunnlag som kan brukes av politikere, fagfolk, foreldre og andre voksne som vil bidra til et tryggere, rausere og mer inkluderende Arendal. Ambisjonen er enkel, men viktig: et lokalsamfunn der alle unge opplever at de har plass, at de kan uttrykke seg fritt og delta i fellesskapet uten frykt eller bekymring – både digitalt og fysisk.

Nordic Safe Cities
Arendal kommune

Rapportens struktur

Denne rapporten undersøker det digitale livet til barn og unge i Arendal, og hvordan digitale plattformer og sosiale medier preger hverdagen deres. Vi ser på både bruk, opplevelser, utfordringer og risikoområder. Rapporten har et særlig fokus på sosiale normer rundt kjønn og seksualitet og hvordan dette preger både det digitale og fysiske livet. For å gi et bredt og helhetlig bilde av det digitale livet har vi gjennomført kvalitative intervjuer med unge i Arendal, samt utført netnografiske undersøkelser som gir et bilde av hva de unge faktisk møter i sosiale medier. Slik er rapporten strukturert:

Del 1: Kvalitative intervjuer

Analyse & Tall har gjennomført strukturerte fokusgruppeintervjuer med unge i Arendal i alderen 15 til 21 år. Formålet var å få innsikt og kunnskap om det digitale livet, fortalt med de unges egne ord.

I denne delen av rapporten presenter Analyse & Tall de unges refleksjoner rundt bruk av sosiale medier, forventninger og normer rundt kjønn og seksualitet, og eksponering for grenseoverskridende innhold.

Del 2: Netnografisk undersøkelse av TikTok og Instagram

Common Consultancy har gjennomført datainnsamling ved å opprette profiler på TikTok og Instagram som er satt til å være 13, 15 og 16 år, og loggført hva de eksponeres for av innhold.

I denne delen av rapporten presenterer Common Consultancy innsikt som gir kontekst til funnene fra fokusgruppeintervjuene, med særlig vekt på hvordan kjønnsroller kommer til uttrykk på digitale plattformer.

Hovedfunn

4 hovedfunn om de unges
digitale liv i Arendal

Hovedfunn

#1 Jenter og gutter i Arendal lever i stor grad i kjønnsdelte digitale univers der de møter ulike normer og idealer.

- Jenter og gutter bruker ulike plattformer og følger ulike influensere basert på interesser.
- Guttenes digitale univers domineres av sport, fotball, gaming, politikk, rikdom og luksus, og teknikk. Jentene eksponeres for innhold som kretser rundt mote, skjønnhet, sminke og livsstil.
- Begge kjønn møter på ulike måter et vedvarende press knyttet til kropp og utseende.

#2 Tradisjonelle kjønnsroller og ulike forventninger til gutter og jenter står sterkt blant de unge i Arendal, både i det digitale og det fysiske livet.

- For jentene handler forventningene i stor grad om utseende og fremtoning, mens for guttene handler det om at de skal være fysisk sterke, tøffe og selvsikre.
- I valg av utdanning og yrke er det klare forventninger til å ikke bryte med typiske kjønnsroller.
- De unge ser på dette som naturlig og problematiserer det i liten grad.
- Den netnografiske undersøkelsen av TikTok og Instagram bekrefter og underbygger de kjønsspessifikke forventningene de unge i Arendal forteller om

#3 Det oppleves som vanskelig å vokse opp i Arendal hvis du ikke følger normer for kjønn og seksualitet.

- Skeive, inkludert transpersoner, blir utsatt for hets, trakassering og vold, både på nett og i virkeligheten.
- Jenters seksualitet fremstår som regulert. Hvis jenter debutterer seksuelt i ung alder eller har mange partnere utløser det sosiale sanksjoner.
- Forventning om heteroseksualitet er den mest fremtredende normen knyttet til gutter.

#4 Voldelig og seksuelt innhold er utbredt i det digitale livet til unge i Arendal.

- Lokale voldshendelser og nakenbilder av jenter spres på lokale grupper i sosiale medier.
- Terskelen for å snakke med voksne om grenseoverskridende innhold er høy.
- Mange er ikke klar over at deler av det de eksponeres for, som voldsvideoer og deling av nakenbilder, er ulovlig.

Unge i Arendals råd til en tryggere digital hverdag

- Plattformene bør bli bedre på moderering av innhold og kommentarer som bryter med retningslinjene.
- Aldersgrensen for sosiale medier som TikTok og Snapchat bør heves til 14 eller 15 år, og brukerne bør verifiseres med BankID.
- Alderstilpasninger på for eksempel TikTok, slik som på YouTube, der man har YouTube Kids.
- De unge kan selv endre sin egen algoritme og rapportere inn hatefulle kommentarer.
- Lærere og andre voksne må bry seg mer og gjøre noe mer aktivt for å beskytte de unge.

”

«Kommunen og voksne kan være mer aktive – stå mer opp for folk, stå opp og gjøre noe».

«Man kan endre sin egen algoritme».

«Kan ha ulike alderstilpasninger sånn som på Youtube».

Del 1.

Kvalitative intervjuer
med unge i Arendal

Hvordan vi gjennomførte intervjuene

1.1 Metode

Kvalitative intervjuer som metode

Undersøkelsen er gjennomført ved bruk av fokusgruppeintervjuer som metode. Fokusgrupper er en kvalitativ forskningsmetode der små grupper samles for å diskutere bestemte temaer, ledet av en moderator. En av de største fordelene med fokusgrupper er muligheten til å få fram nyanserte innsikter fra deltakernes erfaringer, meninger og følelser, som ofte gir mer dybde enn kvantitative metoder. Samspillet mellom deltakerne kan også åpne opp for perspektiver forskeren ikke nødvendigvis hadde forutsett. Ved å observere gruppedynamikken blir det mulig å identifisere både fellesnevnerne og ulike ståsteder, noe som gir en bredere forståelse av temaet.

Fokusgrupper har også noen ulemper. Enkelte stemmer kan dominere samtalen, mens andre forblir mer tilbaketrukkne. Gruppepress kan i tillegg påvirke deltakernes åpenhet og villighet til å dele synspunkter som avviker fra flertallet. I gjennomføringen av dette prosjektet la vi derfor vekt på å legge til rette for at alle skulle få komme til orde.

Totalt ble det gjennomført tre fokusgruppeintervjuer i Arendal med til sammen 16 deltakere. Hvert intervju varte i om lag 60 minutter og fasilitator fulgte en strukturert intervjuguide for å sikre at alle deltakerne gjennomgikk de samme temaene, med enkelte tilpasninger til de ulike gruppene.

Intervjuguiden ble utformet for å få innsikt i de unge i Arendals bruk av digitale medier. Videre er den utformet for å gi særlig innsikt i de unges opplevelse av kjønn, seksualitet og normer, blant annet forventninger til maskulinitet og femininitet i Arendal, og hvordan dette oppleves på sosiale medier.

To av intervjuene ble gjennomført med forhåndsrekrutterte deltakere i regi av Arendal kommune. Det tredje intervjuet ble gjennomført med en kombinasjon av forhåndsrekrutterte deltakere og rekruttering på stedet. Alle deltakerne ble informert om formålet med intervjuet og fikk anledning til å stille spørsmål før start. Alle deltakerne samtykket til intervjuet i forkant, og fikk informasjon om at det ville være et særlig fokus på kjønnsroller og identitet. Deltakerne fikk mulighet til å trekke seg dersom de ikke lenger ønsket å delta, og ble i forkant oppfordret til å kun dele informasjon de selv var komfortable med å dele. I tillegg ble det understreket at anonymitet ville ivaretas i rapporteringen.

Deltakerne var mellom 15 og 21 år, hvorav majoriteten var 15 og 16 år gamle. Kjønnfordelingen var balansert. For å få en bredde i stemmer i henhold til fokuset på normer rundt kjønn og seksualitet, ble det forhåndsrekruttert noen deltakere som identifiserer seg som skeive.

Hvilken rolle spiller det digitale i de unges liv?

1.2 Det digitale livet

Unge i Arendal bruker Snapchat og TikTok mest

SNAPCHAT

En av appene som brukes mest. Brukes mest til å snakke med venner gjennom chat og gruppechat, dele innhold og videoer.

TIKTOK

En av appene som brukes mest. Brukes til å "scrolle" og for underholdning.

INSTAGRAM

Brukes til å "scrolle" for underholdning og oppdateringer.

YOUTUBE

Brukes først og fremst for underholdning, lære nye ting og følge innhold om ulike interesser, for eksempel gaming.

DISCORD

Brukes mest som kommunikasjonskanal til gaming og for diskusjon om ulike temaer.

JODEL

Brukes til å dele og lese anonyme innlegg om lokale hendelser og diskusjoner.

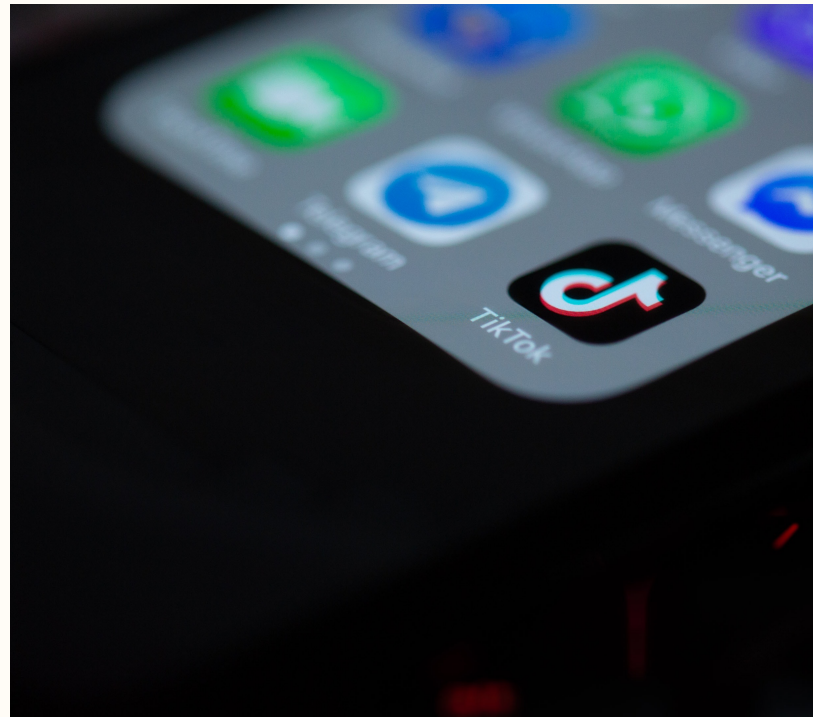
Bruk av sosiale medier i hverdagen

Sosiale medier er en integrert del av hverdagen til ungdommene i Arendal. Det digitale livet er tett sammenvevd med det fysiske, og grensene mellom dem oppleves som flytende. Alle ungdommene har profiler eller kontoer på flere ulike plattformer, men Snapchat og TikTok skiller seg tydelig ut som de mest brukte.

Ungdommene bruker sosiale medier først og fremst til to hovedformål: å holde kontakt med venner og følge med på hva som skjer, og for å bli underholdt.

Snapchat og TikTok dekker disse behovene på ulike måter. Snapchat fungerer som den viktigste kommunikasjonskanalen med venner og bekjente, mens TikTok i større grad brukes til underholdning og «scrolling».

Selv om alle bruker Snapchat og TikTok, beskriver ungdommene også et bruksmønster som er kjønnsdelt. Gutter bruker oftere plattformer som YouTube og Discord, som preges av spill, teknologi og felles interesser. Jentene, derimot, forteller at de i større grad bruker VSCO og Jodel, apper som i større grad handler om bildedeling og sosiale fellesskap.

Illustrasjon: Solen Feyissa, Unsplash

Kjønnsdelte digitale univers

Ungdommene beskriver livet på sosiale medier som tydelig kjønnsdelt. De peker på at dette henger sammen med både forskjeller i hvilke plattformer de bruker, hvilke interesser de oppsøker, og hvordan algoritmene forsterker det de får opp i feeden sin. Resultatet er at jenter og gutter i stor grad beveger seg i ulike digitale universer, der de møter forskjellige normer og idealer.

Jentene forteller at de i hovedsak følger kvinnelige influensere som Isabel Raad, Julie Fiala, Leah Behn og Andrea Lynne. Gjennom dette eksponeres de for innhold som kretser rundt mote, skjønnhet, sminke og livsstil. De trekker særlig frem «makeup tutorials», «story times» der influensere deler personlige erfaringer, og «shopping hauls» der produkter vises frem og vurderes. Enkelte nevner også at de følger idrettsprofiler, for eksempel innen håndball.

Guttene beskriver på sin side et ganske annet bilde. Deres digitale univers domineres av sport, fotball, gaming, politikk, rikdom og luksus, og ulike tekniske temaer.

Gjennom beskrivelsene blir det tydelig at både gutter og jenter møter et vedvarende press knyttet til utseende. Samtidig kommer det frem klare kjønnsforskjeller i hva slags idealer som dominerer. For guttene handler mye av innholdet de møter om trening, muskler og et ideal om høy selvtillit. For jentene er idealene i større grad knyttet til skjønnhet, slankhet og å ha en «perfekt livsstil».

”

«Algoritmen velger det jenter typisk liker.»

«Det er mye trening for gutter, at man skal ha store muskler. Mens for jenter er det mer pilates og sånn.»

Den digitale byen

Selv om sosiale medier først og fremst forbindes med globale plattformer og innhold produsert utenfor ungdommenes egne omgivelser, har det digitale livet også en lokal dimensjon. I ungdommenes egne ord består «det digitale Arendal» av alt fra kommentarfelt under Agderpostens innlegg på TikTok og Instagram, til lokale Snapchat-grupper, diskusjoner på Jodel, lokale TikTok-profiler og oppdateringer fra Kulturkammeret.

Blant de yngste ungdommene (rundt 15 år) er lokale Snapchat-grupper en del av hverdagen. De forteller at stemningen i slike grupper varierer: «Det kommer an på gruppa. Med venner er det mer god stemning», sier en. Samtidig beskriver de hvordan store, åpne grupper med mange medlemmer lettere blir arenaer for konflikt. «Det kan være veldig krancling på Snapchat-grupper, kan være flere hundre i gruppene og to som begynner å krangle», forteller en. De forteller også at deling av nakenbilder og "stickers" forekommer, og at dette kan spre seg raskt i gruppene på Snapchat.

De litt eldre ungdommene forteller at Snapchat-grupper spiller en mindre rolle for dem. I stedet trekker de frem Jodel som et sted der lokale rykter og personer diskuteres åpent og anonymt. «På Jodel er det mye dritt om spesifikke folk», sier en. Enkelte nevner også Discord, der det kan være opp mot 200 personer i gruppene.

”

«Noen jenter fra Arendal som ikke følger det typiske idealet får kritikk bak ryggen sin og de blir gjort narr av på TikTok».

«Det sendes nakenbilder av andre i Snap-grupper. Det er «stickers» som blir veldig fort spredt».

Forventninger til kjønn og identitet

1.3 Kjønn og identitet

Identitet: Tradisjonelle kjønnsroller i det digitale og fysiske livet

Ungdommene beskriver tydelige forventninger til hvordan gutter og jenter skal være. Selv om noen sier at normene har blitt noe mer åpne enn tidligere, opplever de fleste at Arendal fortsatt preges av tradisjonelle kjønnsforståelser. «Det er jo gammeldags, gutter skal være maskuline og jenter skal være feminine», beskriver en. For jentene handler forventningene i stor grad om utseende og fremtoning. Man skal være tynn, feminin, «snakke pent» og bruke akkurat passe med sminke. For guttene handler det mer om å være fysisk sterke, tøffe og selvsikre.

På tvers av kjønnene tegner ungdommene et bilde av et sosialt klima der man merker raskt hvis noen bryter med forventningene. Å skille seg ut oppleves som risikabelt: «Arendal er ikke den beste byen for det», sier en, mens en annen uttrykker det enda mer direkte: «Det ville vært helt grusomt».

Også i valg av utdanning og yrke opplever ungdommene at kjønnsnormene står sterkt. De snakker om «manneyrker» og «kvinneyrker», og peker på at det fortsatt er uvanlig for jenter å velge retninger som bygg og anlegg, eller for gutter å velge frisør, helse og oppvekst eller kunstfag. Flere forteller at det er enda vanskeligere for gutter enn for jenter for å bryte med disse mønstrene, og at det krever veldig høy selvtillit å stå i et sånt valg, fordi man ikke kan forvente at de rundt godtar det. Enkelte forteller også at de som tar utradisjonelle valg rundt utdannelse eller livsstil må tåle å få stygge kommentarer eller negative tilbakemeldinger, fordi de vet at de bryter med normalen.

Samtidig finnes det tegn til endring, og noen mener at skillet mellom «feminine» og «maskuline» retninger er i ferd med å mykes noe opp. Opplevelsen av at Arendal fortsatt er et sted der konvensjonene sitter dypt, går imidlertid igjen.

”

«Gutter skal være svære oppføre seg svære, skal ikke være sjenert, både i oppførsel og hvordan de ser ut.»

«Forventning til gutter er at de ikke skal være homofile.»

«En jente skal ikke være hore i hvert fall, og ikke ligge med mange. Mens gutter kan gjøre hva de vil.»

Ulike normer for gutter og jenter

Det er tydelige og kjønnsdelte forventninger til hvordan jenter og gutter skal oppføre seg. Særlig jenters seksualitet fremstår som regulert, både sosialt og språklig. De forteller at det finnes klare grenser for hva som oppfattes som akseptabelt, og at ansvaret for å fremstå som «prektig» i stor grad legges på jentene selv. «En jente skal ikke være hore i hvert fall, og ikke ligge med mange. Mens gutter kan gjøre hva de vil», sier en. De forteller også at en jente ikke skal være for ung når hun ligger med noen for første gang og at ansvaret for dette legges utelukkende på jentene selv. Enkelte gir uttrykk for at de som gjør dette, fortjener å bli kalt «hore», og at de kan skylde seg selv for den merkelappen.

Når det gjelder gutter, peker ungdommene særlig på forventningen om heteroseksualitet som den aller viktigste normen. «Forventning til gutter, at de ikke skal være homofile», sier en, mens en annen forteller at homofile gutter ofte bare har jentevenner, fordi de ikke blir fullt ut respektert av guttene.

Også språket ungdommene bruker til å snakke om hverandre gjenspeiler og forsterker disse mønstrene. Skjellsord som «hore» og «slut» brukes om jenter, mens det oftest brukes «homse» eller «gay» om gutter. Ungdommene sier selv at skjellsordene både brukes «på kjødd», og som fornærmelser. De forteller at denne typen språkbruk har blitt normalisert: «Man tuller med det fordi det er så vanlig å bruke det. De fleste tar det nok ikke til seg».

Disse mekanismene forsterkes gjennom sosiale medier, der rykter, kommentarer og anonyme innlegg raskt kan få stor lokal spredning. Snapchat og Jodel trekkes særlig frem, hvor rykter om hvem som har ligget med hvem, eller bilder som deles videre uten samtykke, forsterker presset på både gutter og jenter.

Også i mer hverdagslige sammenhenger gjenspeiles dette mønsteret på sosiale medier. Jenter får i større grad positiv respons for utseende og får kritikk for detaljer ved kroppen, som sminke, vekt eller nese. Guttene får på sin side tilbakemeldinger knyttet til styrke, høyde og materiell status, som penger og merkeklær.

Holdninger til skeive

Vi har sett at Arendal er et sted der det fortsatt kan være vanskelig å bryte med etablerte normer for kjønn og seksualitet. De unge forteller om negative holdninger til Pride og skeive personer, både på sosiale medier og i det fysiske miljøet. Kommentarer med hat og latterliggjøring er utbredt, særlig på plattformer som TikTok. «Det er mye hat mot Pride, særlig mot gutter», forteller en. «Det er ingen her som har lyst til å ha oppe Pride-flagget», forteller en annen. En viser også til en hendelse der barn som tok ned Pride-flagg i skolegården ble fotografert av voksne som støttet det.

Å være åpent skeiv i Arendal beskrives som krevende og til tider utrygt. Flere forteller om personer som har blitt utsatt for mobbing, rykter eller fysisk trakassering: «Folk blir banket opp hvis de er trans», sier en, mens en annen forteller om en gutt som liker gutter og som «i mange år har blitt mobba og tør ikke gå bort til guttene».

Ungdommene opplever at Arendal er en liten by, og at det gjør det ekstra vanskelig å skille seg ut. «Hvis du er trans husker alle i byen deg som transen». Noen av de vi snakker med forteller om egne opplevelser i Arendal, der de har fått kommentarer og blitt sett stygt på fordi de skiller seg ut.

Noen forteller at de savner voksne som støtter de ungdommene som har en annen legning eller kjønnsidentitet. «Jeg har ikke opplevd at så mange står opp for meg eller støtter meg i Arendal», sier en. De etterlyser at kommunen, skolen og voksne er mer aktive og gjør noe når de ser hvilke konsekvenser det kan ha for unge å skille seg ut fra normen.

”

«Får opp folk på Tiktok som prater om det [hat mot Pride].»

«Hvis du er gutt som liker gutter blir du sett veldig ned på, de plager deg.»

«Vi ligger i bibelbelte. På grunn av at det er veldig religiøst opplever man at det er de kristne som er de mest hatefulle.»

Eksponering for grense- overskridende innhold på nett

1.4 Eksponering

Hard tone og skjellsord

I intervjuene snakker vi også med de unge om erfaringer med tonen på sosiale medier. Alle forteller at de opplever en hard tone, både i lokale grupper og mer generelt, som i kommentarfelt på TikTok. Hvis de ikke har erfart at det er rettet mot dem selv, har alle sett det rettet mot andre.

Som tidligere omtalt er seksuelle minoriteter og Pride noe som utløser et hardt ytringsklima. «Homofobi er utbredt», sier en, og flere forteller at ord som «homo» og «gay» brukes som skjellsord. Rasisme er et tema som også trekkes frem. «Det er mye hat mot utlendinger», sier en. Ungdommene viser til både episoder fra skolemiljøet, og voldshendelser i Arendal og Kristiansand som sprer seg i sosiale medier.

Flere forteller også om rykter og uthenging av lokale personer, der navn og adresser legges ut i åpne grupper. «Man skriver andres adresser åpent på sosiale medier, for å planlegge ting man skal gjøre mot dem», forteller en. Slike hendelser oppleves som skremmende. Jentene beskriver i tillegg hatefulle kommentarer som går på kropp og utseende, som «Hvor mye veier du?» og «Legg bort potetgullposen».

Et gjennomgående trekk er at mange bortforklarer grov språkbruk som humor. «Det er mange som sier at det bare er kødd hvis de sier noe, og da mener de at man ikke kan ta seg nær av det», forklarer en. Det kan gjøre det vanskelig for de unge å vite om man har rett til å reagere og det legges mye ansvar over på hver enkelt for å ikke la seg påvirke.

”

«Tonen er hard når det på politikk rundt Frp, Pride og sånn.»

«Hvis jeg scroller på Tiktok ser man at noen personer får mye negativt.»

«Når jeg var yngre var jeg den som ble mobba og fikk ting slengt til meg på nett, nesten hver dag. Når jeg har begynt å vokse opp har jeg tenkt hvor barnslig det er å holde på sånn.»

Egne erfaringer med grenseoverskridende innhold

I samtalene med ungdommene i Arendal om egne erfaringer på nett peker to temaer seg særlig ut: eksposering for voldelig innhold og normalisering av seksualiserte bilder.

Det første handler om hvordan de unge eksponeres for ekstremt voldelige videoer og bilder, både på TikTok og i lokale Snapchat-grupper. Både de yngste (15-åringene) og de noe eldre beskriver hendelser og inntrykk som kan karakteriseres som alvorlige. «Har sett video av at en på trinnet har blitt banka, han som er trans. Det er filmet og sendt rundt», forteller en. En annen sier: «Har sett bilder av en jente som ble banka og noen trampa på hodet hennes.» De trekker også frem voldsvideoer av personer med utenlandsk bakgrunn: «Vi har sett videoer av folk som banker opp noen med utenlandsk opprinnelse i Arendal og Kristiansand». Disse erfaringene viser hvordan vold på nett ikke bare oppleves på avstand, men også i ungdommenes egen sfære. Det er hendelser som er i geografisk nærhet, eller det er noen de vet hvem er som blir utsatt. Samtidig beskriver de at de gjennom sosiale medier også blir eksponert for videoer av grov vold fra andre deler av verden.

Samtlige vi snakker med forteller at de har sett den brutale videoen av at Charlie Kirk ble skutt i september. Før dette temaet kom opp, var det få som sa de hadde sett «grenseoverskridende innhold», noe som illustrerer hvor normalisert ekstrem vold har blitt i sosiale medier. Enkelte forteller også om å ha sett en livestream på TikTok der en person tok sitt eget liv.

Det andre temaet som går igjen, handler om hvordan deling og bytte av lettkledde bilder eller «nudes» er utbredt. «Hvis du blir addet av en gutt [på Snapchat] skal du trade lettkledde bilder», forteller en av jentene. Flere beskriver at bilder blir gjort om til «stickers» og spres videre i grupper. «Det er gutter som sender bilder av jenter som de har «sticker» av. Men jentene tør ikke gjøre det samme mot guttene fordi guttene er mye sterkere», forklarer en. For mange fremstår denne praksisen som så vanlig at den ikke problematiseres. «Jeg synes det med nudes er ganske normalisert, så vi snakker ikke så mye om det», forklarer en.

Håndtering og internalisering

1.5 Håndtering

Avstår fra å svare tilbake eller dele meninger i digitale medier

Selv om ungdommene bruker sosiale medier daglig, og ofte ser kommentarer og innhold som de mener går over streken, er det ingen som sier at de sier fra eller deler meninger. De forteller at det både handler om frykt for reaksjoner, og at det er veldig uvanlig at folk på deres alder deler meningene sine. «Hvis du kommer med en politisk mening ut av ingenting gir det mye hat», forklarer en.

Et viktig moment som gjør det vanskelig å ta til motmæle handler om manglende kontroll over det digitale rommet. «Det er lettere å si imot i virkeligheten, fordi en kommentar blir der for alltid. Det er ikke noe bevis hvis det blir sagt i virkeligheten», sier en. En annen legger til: «Du blir sett ned på hvis du støtter noen som blir sett ned på.» Den sosiale risikoen ved å si ifra eller dele meninger blir for høy.

Samtidig forteller noen at de opplever større handlingsrom i det fysiske livet. En av ungdommene beskriver en situasjon der han sa fra da noen kom med en rasistisk kommentar, og hvor godt det føltes etterpå, særlig fordi læreren ga han ros.

Håndtering og normalisering

Ungdommene i Arendal forteller at de ofte eksponeres for innhold på sosiale medier som er voldelig, seksualisert eller belastende, som spredning av nakenbilder, voldsvideoer og rykter. Når de blir spurt om hvordan de forholder seg til innhold som dette, svarer de fleste at de bare scroller videre. Reaksjonen tyder på at mange har utviklet et normalisert forhold til grenseoverskridende innhold. «Jeg synes det med nudes er ganske normalisert, så snakker ikke så mye om det», sier en. En annen forteller: «Det er bare å blokke og ignorere hvis man får et nakenbilde». Flere beskriver at de legger press på seg selv for å ikke reagere emosjonelt. De kan synes voldelig innhold er ubehagelig, men opplever at de må «takle det» så lenge det ikke rammer dem personlig.

Terskelen for å snakke med voksne er høy. Særlig spredning av nakenbilder er noe de holder for seg selv, både fordi det oppleves som skamfullt og fordi de har liten tro på at foreldre, lærere eller politi kan gjøre noe. Mange virker heller ikke klar over at deler av det de ser, som voldsvideoer og deling av nakenbilder, er ulovlig. Likevel finnes det grenser for når de mener det er alvorlig nok til å reagere. «Voldtekt, da er det sånn at man kan anmelde, men hvis det bare er narkotika eller slåssing gjør jeg ikke noe», sier en.

Et unntak oppstod for en del etter spredningen av Charlie Kirk-videoen. I en av gruppene forteller flere at de snakket med foreldre og at det ble diskutert i klassen på skolen, i etterkant.

”

«Nei, jeg bare scroller videre, det har blitt så vanlig».

«Det er ikke så mye vi kan si fra om, kan ikke bare si fra til en voksen, så blir det borte».

«Man forventer ikke å se det [person som tok livet sitt på live stream]. Det ser helt forferdelig ut. Jeg brekker meg litt og må snu meg litt unna, men jeg blir ikke forstyrret av det. Jeg takler det liksom».

Hva kan gjøres?

Avslutningsvis spør vi gruppene om de har forslag til hvordan det digitale livet kan gjøres tryggere. Tiltakene de foreslår involverer både sosiale medieplattformer, brukerne selv, voksne og skolen:

- Plattformene bør bli bedre på moderering av innhold og kommentarer som bryter med retningslinjene.
- Aldersgrensen for sosiale medier som TikTok og Snapchat bør heves til 14 eller 15 år, og brukerne bør verifiseres med BankID.
- Alderstilpasninger på for eksempel TikTok, slik som på YouTube, der man har YouTube Kids.
- De unge kan selv endre sin egen algoritme og rapportere inn hatefulle kommentarer.
- Lærere og andre voksne må bry seg mer og gjøre noe mer aktivt for å beskytte de unge.

”

«Kommunen og voksne kan være mer aktive – stå mer opp for folk, stå opp og gjøre noe».

«Man kan endre sin egen algoritme».

«Kan ha ulike alderstilpasninger sånn som på Youtube».

Del 2.

Netnografiske undersøkelser
av TikTok og Instagram: Et bredt
innblikk i hva de unge eksponeres for

Hvordan vi gjennomførte undersøkelsene på TikTok og Instagram

2.1 Instagram og TikTok

Netnografisk undersøkelse av Instagram Reels og TikTok

For å få et grundig innblikk i hva ungdom møter når de scroller på TikTok og Instagram Reels, opprettet vi 12 profiler satt til å være 13, 15 og 16 år gamle. Formålet var å undersøke hva jenter og gutter eksponeres for på disse plattformene, med særlig vekt på hvordan kjønnsroller og forestillinger om det å være jente eller gutt kommer til uttrykk. Oversikten over profilene som ble opprettet er presentert nedenfor:

Kjønn	Alder	Plattform	Interesse	Følger
Jente	16	TikTok	Dans, Mote & Skjønnhet, Helse & Trening, Familie	
Jente	16	Instagram		
Gutt	16	TikTok	Helse & Trening, Sport	
Gutt	16	Instagram		
Jente	15	TikTok	Dans, Mote & Skjønnhet, Livsstil	Isabel Raad, Julie Fiala, Leah Behn, Andrea Lynne
Jente	15	Instagram		Isabel Raad, Julie Fiala, Leah Behn, Andrea Lynne
Gutt	15	TikTok	Helse & Trening, Sport	
Gutt	15	Instagram		
Jente	13	TikTok	Dans, Mote & Skjønnhet, Livsstil	
Jente	13	Instagram		Isabel Raad, Julie Fiala, Leah Behn, Andrea Lynne
Gutt	13	TikTok	Helse & Trening, Sport, Humor	
Gutt	13	Instagram		

Interesser og følgerlister ble definert på bakgrunn av de kvalitative gruppeintervjuene som ble utført i forkant, og plattformenes tilgjengelige valg. På Instagram var det ikke mulig å stille inn preferanser. For å kunne undersøke hvordan feeden utvikler seg med minimal ekstern påvirkning følger profilene som er satt til å være 16 år gamle ingen kontoer.

Hver profil ble brukt i 60 minutter med scrolling. Når det dukket opp problematisk innhold stoppet vi og så videoen ferdig. På Instagram ble slike videoer likt. Alt annet innhold ble scrollet forbi. For hver profil gjennomførte vi skjermopptak og tok skjermbilder av problematisk innhold. Dette sikret tids- og mengderegistrering og gjorde det mulig å gå tilbake i materialet under analysen.

Gjennom denne metoden får vi et bredt innblikk i hva unge nordmenn eksponeres for på sosiale medier. Det finnes likevel noen begrensninger: Vi kunne ikke sette lokasjonen til Arendal, profilene manglet historikk, og vi fikk ikke innsyn i lukkede fellesskap der unge følger hverandre og deler innhold direkte.

Den netnografiske undersøkelsen brukes derfor til å belyse de overordnede temaene ungdommene beskriver, og til å identifisere bredere kulturelle strømninger på TikTok og Instagram. Dette gir viktig kontekst til funnene fra fokusgruppeintervjuene

Mønstre i eksponering for problematisk innhold på tvers av kjønn og alder

2.2

For både gutter og jenter blir tradisjonelle kjønnsroller tydeligere i feeden med alderen

I intervjuene la de unge guttene og jentene vekt på hvordan tradisjonelle kjønnsroller preger hverdagen deres. For jentene handler det særlig om utseende og fremtoning, mens det for guttene handler om å fremstå sterke og selvsikre. Når vi ser på hvordan feeden til gutter og jenter faktisk ser ut, og utvikler seg over tid, bekreftes disse mønstrene. På tvers av aldersgrupper ser vi en tydelig intensivering av tradisjonelle kjønnsroller og idealer. Tendensen blir også sterkere jo eldre de er.

For jentene sentrerer det viktigste idealet rundt utseende: Feeden deres domineres av innhold med fokus på ansikt, kropp og fremtoning. Budskapet understreker at jentenes verdi er knyttet til hvor godt de lever opp til feminine idealer og andres vurderinger.

For guttene handler idealene i større grad om kontroll, styrke og ansvar. Det mannlige idealet fremstilles som «familiens overhode» og forsørger, og viser fortellinger om at gutter skal være selvsikre og ikke vise andre følelser enn sinne.

Slik presenteres både gutter og jenter for en digital gjentolkning av tradisjonelle kjønnsnormer på sosiale medier.

Fordeling av problematisk innhold på tvers av plattform, kjønn og alder

2.3

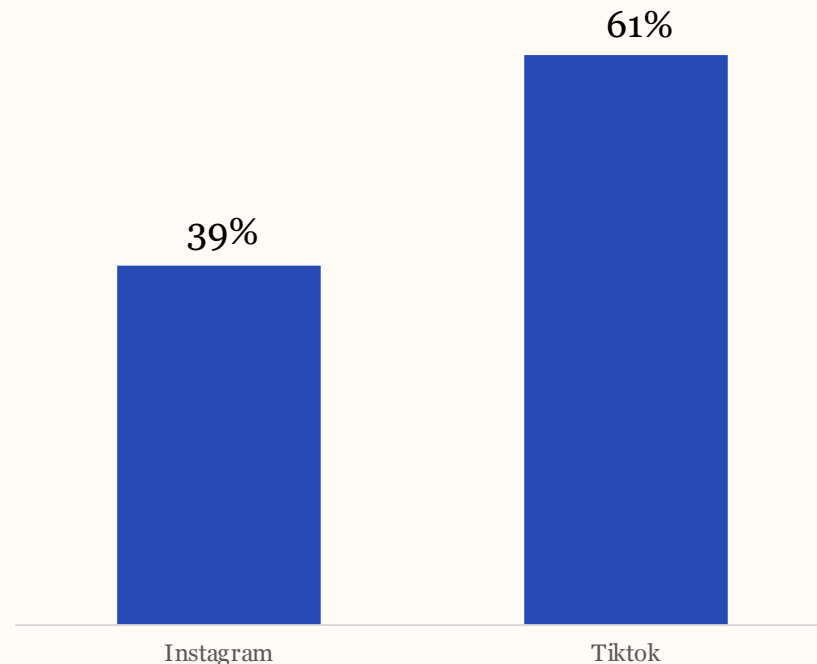

Det meste av det problematiske innholdet kommer fra TikTok

I undersøkelsen har vi sett på fordelingen av problematisk innhold på de ulike plattformene. Diagrammet til høyre viser at det er til dels store forskjeller på de to plattformene:

Rundt 60 prosent av det problematiske innholdet vi har registrert stammer fra TikTok, mens i underkant av 40 prosent stammer fra Instagram. Det betyr at TikTok står for hoveddelen av videoene der vi finner problematisk innhold.

Fra de kvalitative intervjuene vet vi at TikTok er plattformen de unge i Arendal bruker mest i hverdagen. Det betyr at plattformen de tilbringer mest tid på, også er stedet der de eksponeres for mest innhold som forsterker kjønnsroller, psykisk mistrivsel og internalisert press.

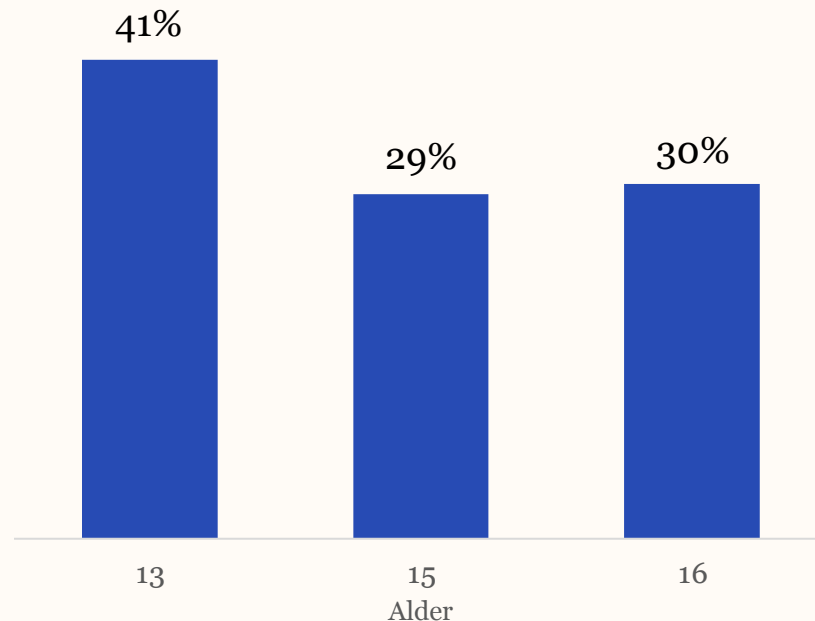

De yngste møter mest problematisk innhold

Vi har også undersøkt korrelasjonen mellom alderen på profilene vi opprettet, og eksponering for problematisk innhold.

Når vi ser på hvordan det problematiske innholdet fordeler seg etter alder, ser vi at mengden er høyest for 13-åringene. Her ligger nivået på rundt 40 prosent av innholdet. For 15- og 16-åringene er andelen henholdsvis 29 prosent og 30 prosent.

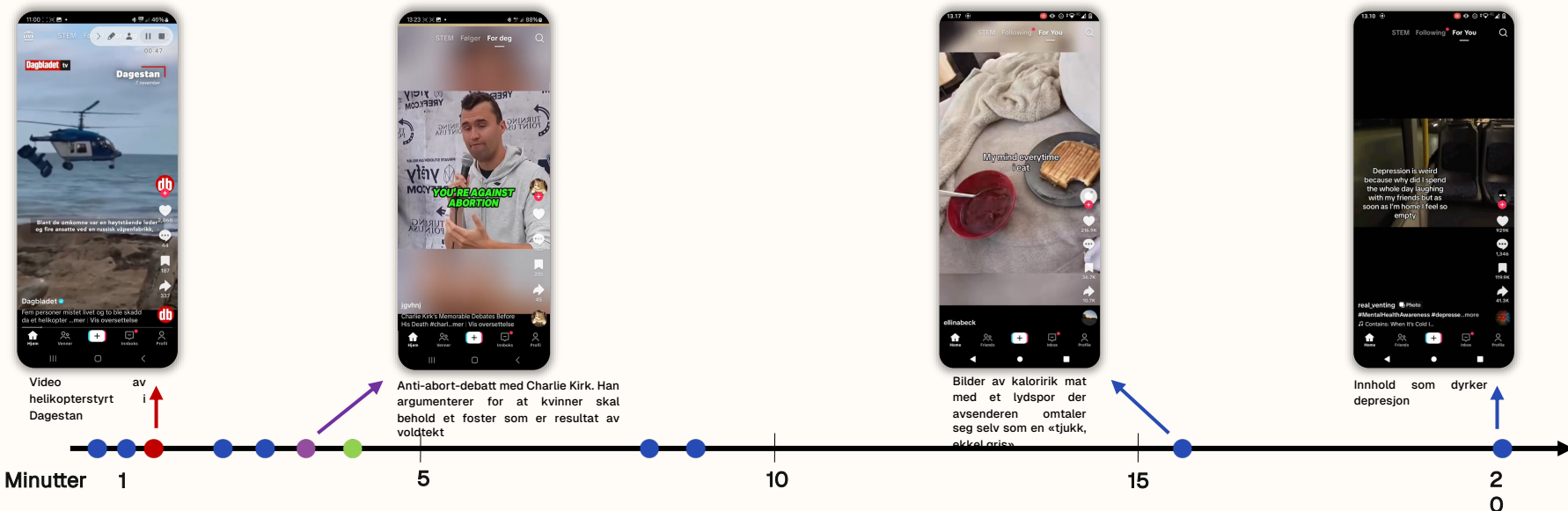
Dette innebærer at de yngste profilene i undersøkelsen vår møter mest problematisk innhold, mens mengden reduseres noe i feeden til 15- og 16-åringene.

Alle profiler ble eksponert for problematisk innhold i løpet av de første 20 minuttene med scrolling

Innhold: ● Depresjon ● Kjønnssroller ● Katastrofer/Ulykker ● Grind-mentalitet

Jentenes liv på sosiale medier:

Problematiske innhold som preger det digitale ungdomslivet

Det digitale kvinneidealet i jentenes feed

På tvers av jentenes feed trer det frem et digitalt ideal der den «riktige» jenta alltid skal være pen, kontrollert og attraktiv, men samtidig ikke for synlig og ikke for seksuell. Skjønnhet forstås gjennom et mannlig blikk, der utseende, slanking og streng selvkontroll blir et kontinuerlig prosjekt: kropp og fremtoning må hele tiden justeres for å passe inn.

Innenfor selvoptimeringskulturen og de digitale kjønnsrollene dette er et uttrykk for, fremstilles en «god jente» som snill, rolig, smilende og omsorgsfull. Hun tenker mye på hva gutter mener, konkurrerer stille med andre jenter om oppmerksomhet og forsøker å ikke være for krevende eller tydelig på egne behov. Resultatet er et snevert ideal der jenters verdi måles i hvor godt de tilpasser seg andres blikk og forventninger, heller enn egne ønsker og grenser.

Disse tendensene kjenner vi også igjen fra de intervjuene med de unge i Arendal. Jentene beskriver et press om å være tynne, feminine og pene å se på. De opplever at jenter i stor grad vurderes ut fra utseende og kropp, og at det føles risikabelt å skille seg ut fra de feminine idealene.

De fem mest fremtredende temaene

1. Skjønnhet definert gjennom et «male gaze»
2. Skjønnhet forstått som det «riktige» utseendet
3. Digitalt press for slanking og streng selvkontroll
4. Selvoptimeringskultur
5. Digitale kjønnsroller

Med alderen lærer jenter at både utseende og livsstil alltid kan forbedres

13-åringene:

Begynnende kjønnsroller og usikkerhet

Den 13-årige jenta blir eksponert for innhold i sosiale medier som antyder at «pene jenter har det lettere», og at helse og utseende framstilles som noe essensielt ved å være jente.

Usikkerhet knyttet til å gå uten sminke og til ikke å være pen nok får større plass, og kjønnsstereotyper begynner å vise seg i mer subtil form.

15-åringene:

Dreining mot selvkritikk og innhold preget av spiseforstyrrelser

Hos 15-åringene blir innholdet tydelig mer selvkritisk. Det dukker opp eksplisitt materiale knyttet til spiseforstyrrelser, for eksempel videoer der jenter beskriver seg selv som for tykke eller oppfordres til å hoppe over måltider.

Samtidig kobles jenters verdi enda tydeligere til utseende og gutters vurderinger, noe som skjerper fokuset på kropp og selvkontroll.

16-åringene:

Tydelige kjønnsroller og dreining mot mer konservative verdier

16-åringene eksponeres i stor grad for innhold som internaliserer «the male gaze» og framstiller selvoptimering som en livsstil. «Glow ups», «clean eating», kaloriestyring og målrettet trening kombineres med konkrete tips til hvordan å endre og forbedre utseendet.

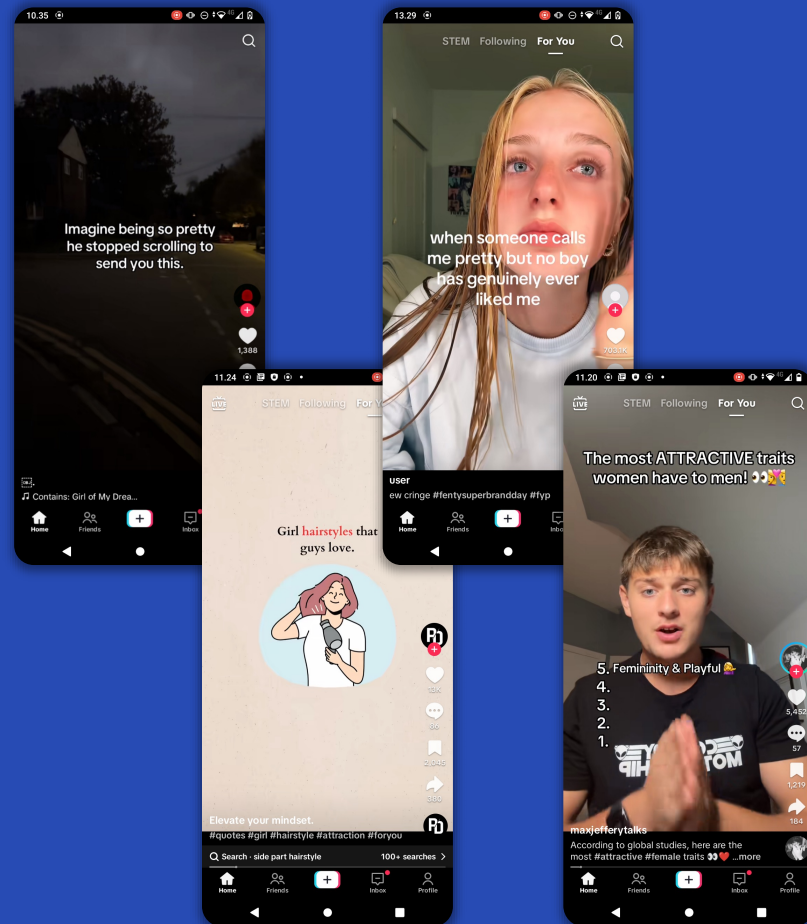
Fortellingen er at man skal forme seg selv etter et ideal som tar utgangspunkt i gutters preferanser.

1. Skjønnhet definert av «the male gaze»

Jentene eksponeres for store mengder innhold som normaliserer at de ser seg selv gjennom et mannlig blikk. Videoene handler ikke bare om utseende, men om hvordan man bør se ut, skrive, svare og oppføre seg for å framstå attraktiv «for ham». Innholdet gir råd om alt fra frisyre og personlighetstrekk, til hvordan man bør reagere hvis en gutt slutter å ta kontakt. Jentas utseende og atferd forstås dermed i tilknytning til en tenkt mannlig mottaker.

Felles for denne typen innhold er at ansvaret plasseres hos jenta: Hun skal optimere seg selv, regulere følelsene sine og finjustere både uttrykk og kommunikasjon for å passe inn i bildet av den «riktige jenta». Slik normaliserer innholdet en forståelse av skjønnhet og selvpresentasjon på guttens premisser, der gutters oppmerksomhet og bekreftelse blir en implisitt målestokk for om hun gjør ting riktig.

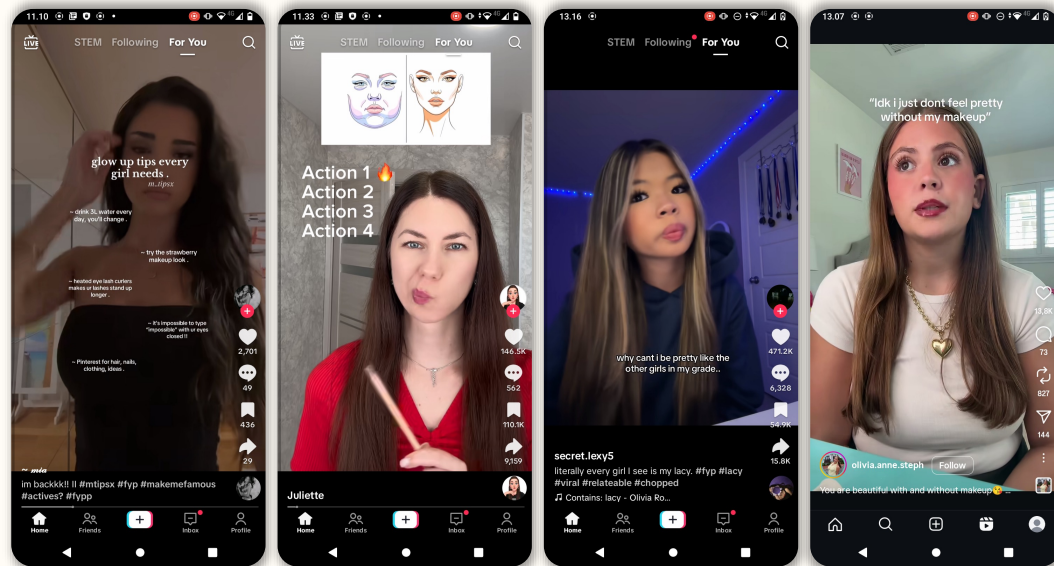

2. Skjønnhet forstått som det «riktige» utseendet

På tvers av ellers ulike videoer går en felles, underliggende fortelling igjen: Du er ikke pen nok, og du bør hele tiden forbedre deg. I innholdet spilles jenter ut mot hverandre gjennom både subtile og direkte sammenligninger, der egen kropp og eget ansikt måles opp mot «de andre» og sjelden oppleves som tilstrekkelig.

Samtidig presenteres glow-up-guider, sminketips og «expensive girl»-trender som et prosjekt man kan jobbe seg fram til dersom man følger de rette ritualene, riktige produkter, vaner, frisyre, klær og holdninger. Skjønnhet framstår dermed som noe som krever kontinuerlig innsats og kontroll.

Felles for videoene er at skjønnhet ikke bare framstilles som viktig, men som en målestokk for sosial verdi. Usikkerheten jentene uttrykker rundt eget utseende blir en sentral drivkraft i innholdet.

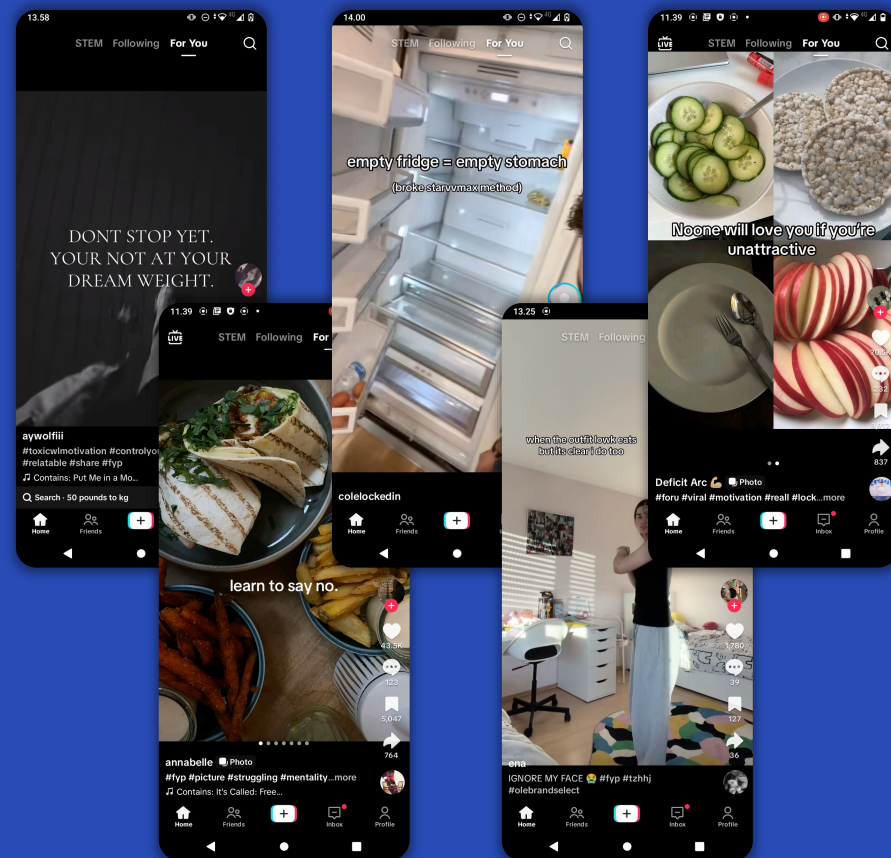

3. Digitalt press på slanking og streng selvkontroll

Unge jenter eksponeres for store mengder innhold som kretser rundt slanking, kontroll over egen kropp og kroppsoptimering. Sult og fravær av mat framstilles ofte som en prestasjon eller løsning, og snacks reduseres til minimale porsjoner for å signalisere disiplin. Kroppen forstås som et kontinuerlig forbedringsprosjekt, med gjentatte påminnelser om «drømmevekt», forbudt mat og behovet for konstant kontroll.

På tvers av materialet kobles jentas verdi direkte til utseende. Videoer der kroppen vises fram sammen med selvkritiske budskap, formidler en fortelling om at aksept og kjærlighet er betinget av å være tynn nok.

Materialet peker dermed ikke bare mot klassiske slankekurer, men mot en selvdestruktiv slankekultur der sult, vektnedgang og streng selvkontroll framstilles som veien til både skjønnhet og sosial aksept. Slik blir problematiske budskap om mat og «sunnhet» presentert som vanlige og hverdagslige anbefalinger.

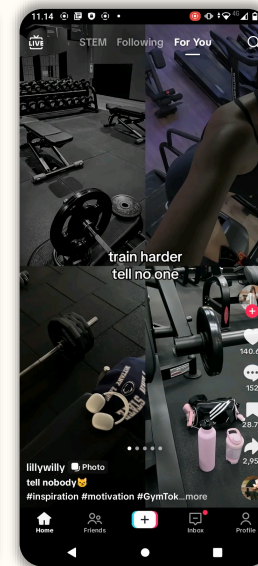
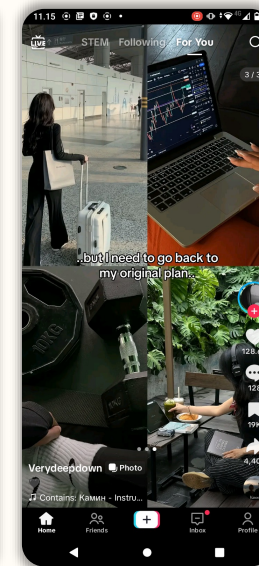
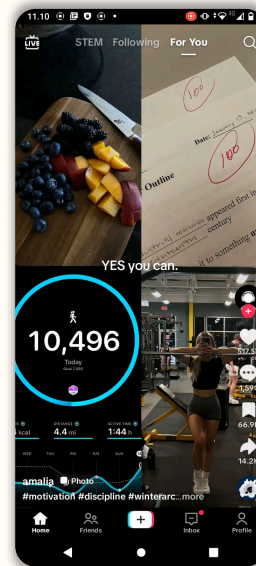

4. Selvoptimeringskultur

Jentene eksponeres for en tydelig selvoptimeringskultur der ekstrem disiplin og prestasjon framstilles som idealet. Trening, kosthold, skole og «success mindset» veves sammen i innhold som signaliserer at man hele tiden skal løpe lengre, løfte mer, spise mer rent og yte bedre. Hver enkelt video kan oppleves som motiverende, men samlet formidler de et vedvarende krav om å prestere på alle områder. Det er lite fokus på balanse og trivsel, og mer på en kompromissløs streben etter å bli tynnere, sterkere og mer vellykket.

Visuelt framstår innholdet som forbilledlig: estetiske treningsmiljøer, rene farger, dyrt utstyr, nøye planlagte måltider og kroppor som presenteres som resultatet av streng selvkontroll. Selvdisiplin forstås som en livsstil man kan, og bør, leve opp til. Her er et høyt ambisjonsnivå standarden i livet.

For unge jenter kan dette bidra til at skjønnhet, helse, trening, skole og selvdisiplin oppfattes som områder der man hele tiden skal optimalisere og yte mer. Den underliggende logikken er gjennomgående: Man er aldri helt i mål, og egen innsats kan alltid bli bedre.

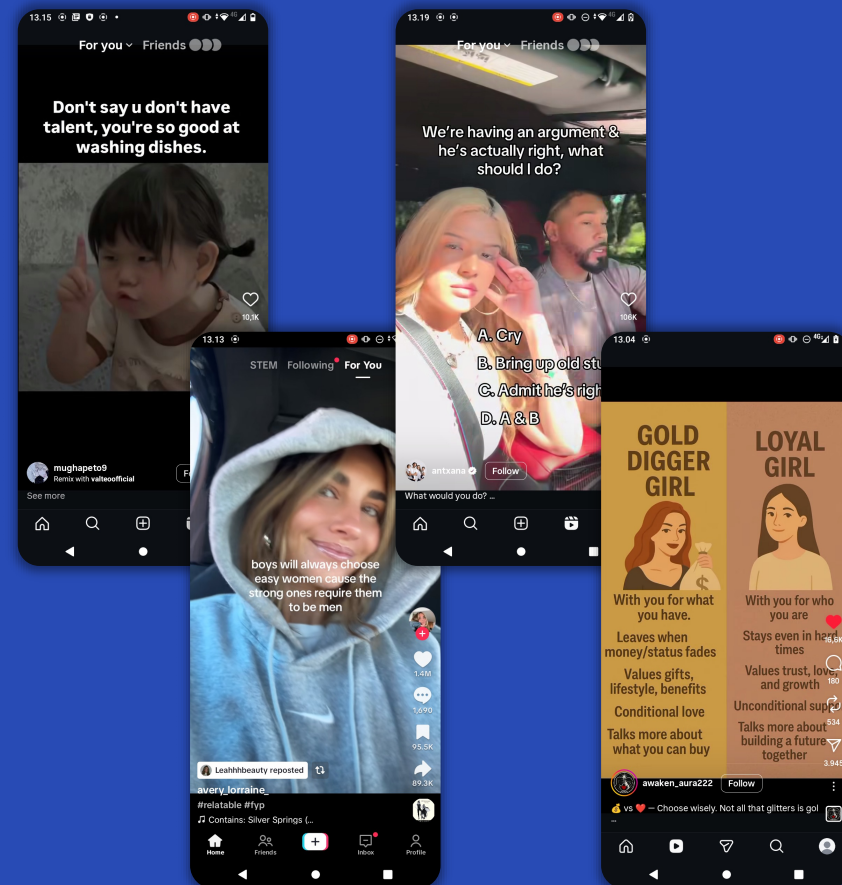
5. Digitale kjønnsroller

I materialet fra den digitale undersøkelsen trer det fram en distinkt type videoer som bygger på stereotype fortellinger om hvordan jenter og kvinner «er» og «bør være». I innhold som *easy vs. strong women* og *gold digger girl vs. loyal girl* deles kvinner inn i faste typer, der noen framstilles som «riktige» og andre som «feil».

Gjennom disse kontrastene brukes den seksualiserte eller materialistiske jenta som et skremselsbilde, mens den tilbakeholdne og hengivne jenta løftes fram som et ideal. Den første framstilles som krevende, oppmerksomhetssøkende eller ute etter guttenes penger, mens den andre beskrives som stille, ukomplisert og tett knyttet til guttenes behov.

Andre videoer bruker humor for å plassere jenter i tradisjonelle eller nedsettende roller, for eksempel som emosjonelle, manipulerende eller irrasjonelle.

Felles for innholdet er at jenter ikke presenteres som individer, men som stereotype figurer som vurderes ut fra hvilken effekt de har på gutter og menn. Slik skapes et digitalt rom der jenter evalueres gjennom trange, gammeldagse kjønnsnormer, heller enn på bakgrunn av egne ønsker, handlinger og perspektiver.

Guttenes liv på sosiale medier:

Problematiske innhold som preger det digitale ungdomslivet

2.5

Det digitale mannsidealet i tenåringsfeeden

I intervjuene med de unge i Arendal forteller guttene at de møter sterke, tradisjonelle forventninger. En «riktig» mann skal være fysisk sterk, selvsikker og målrettet. Videre forteller de at feedene deres på sosiale medier preges av sport, rikdom, muskler og luksus. Den netnografiske undersøkelsen vår bekrefter dette bildet. Her ser vi tydelig hvordan mannsidealet formes i guttens feed gjennom et tydelig krav om styrke, kontroll og avstand til følelser.

Samtidig peker innholdet på en digital gjenfortolkning av mannens rolle i familien. I kjernefamilien vises mannen som forsørger, leder og beslutningstaker som skal klare seg selv og alltid ha kontroll. I tilknytning til det typiske narrativet om jenter og kvinner framstilles den «gode» mannen som rasjonell og seksuelt dominerende, mens kvinner enten bekrefter eller utfordrer statusen hans.

Selv når sårbarhet tematiseres, skjer det innenfor snevre rammer. Budskapet er typisk at smerte skal bæres alene, og at det ikke passer med mannsidealet å vise følelser. Samlet presenteres et mannsideal i feeden på TikTok og Instagram der gutters verdi måles i styrke, dominans og selvkontroll.

De fire mest fremtredende temaene

C &#

1. Mannsidealet formes i guttens feed
2. Tilbake til kjernefamilien: digitale fortellinger om mannens rolle
3. Narrativ om kvinner
4. Bak fasaden: digitale fortellinger om gutters sårbarhet

Med alderen inneholder guttenes feed stadig mer konservative verdier

13 åringene:

Antydning til kjønnsroller og selvkritikk

Den 13-årige profilen møter lite innhold som er utpreget kjønnsstereotyp, men en del innhold med depressive undertoner.

Det pekes så vidt på utfordringer knyttet til mannsrollen, som forventningen om at gutter ikke skal vise følelser og alltid være sterke, men dette tematiseres i liten grad.

15 åringene:

Tydelige kjønnsroller, sterk selvkritikk, kritikk av kvinner og begynnende konservative verdier

Den 15 år gamle gutten eksponeres både for depressivt innhold og tydelige kjønnsstereotyper.

Depresjon kobles direkte til presset fra mannsidealet. Kvinner fremstilles negativt og gjøres delvis ansvarlige for å opprettholde idealet. Det begynner å dukke opp enkelte konservative verdier.

16 åringene:

Tydelige kjønnsroller og dreining mot konservative verdier

For 16-åringen er det depressive innholdet mindre fremtredende, og erstattet av religiøst og konservativt innhold.

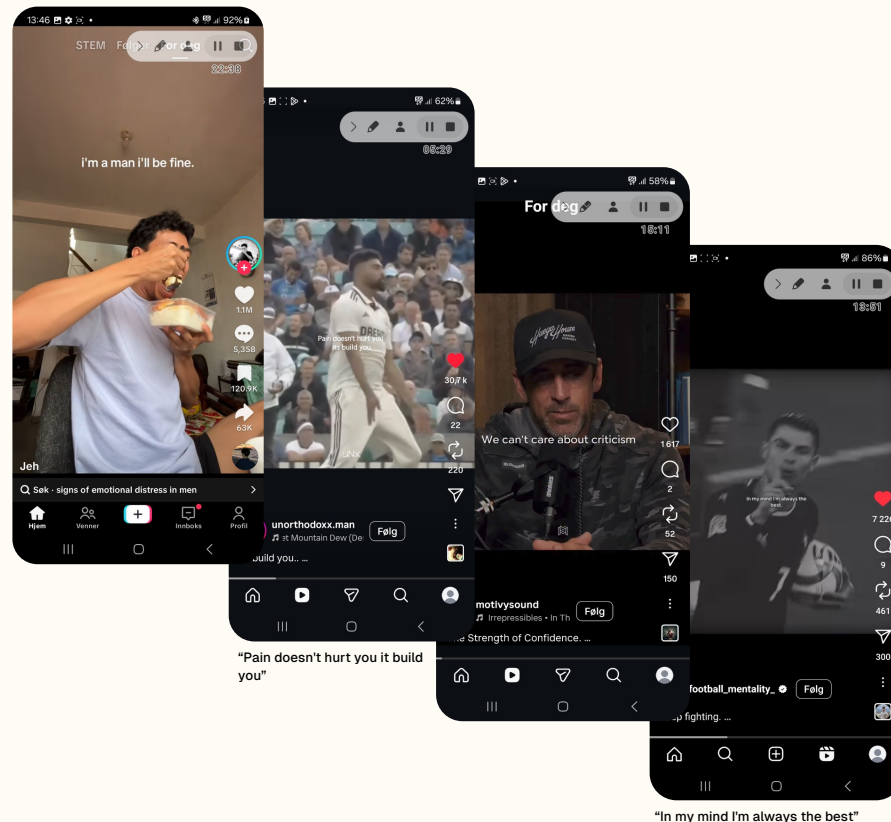
Mannsidealet kobles til religion og tradisjonelle verdier: mannen skal forsørge og lede familien og finne en «god og tradisjonell kvinne». Fortellingen er at Gud og tradisjonelle kjønnsroller er nøkkelen til et godt liv.

1. Mannsidealet formes i guttenes feed

Innholdet bygger i stor grad opp under et snevert ideal for maskulinitet. Videoene normaliserer en forestilling om at ordentlige menn ikke viser følelser, og heller undertrykker dem eller kanaliserer dem gjennom trening og fysisk prestasjon. Smerte og motgang fremstilles som nødvendige steg på veien mot å bli en «ekte mann», og selvkontroll og hardhet løftes frem som sentrale idealer.

Samtidig etablerer videoene en kultur der mannlig selvsikkerhet og uovervinnelighet blir normen. Menn som fremstilles som prototypiske idealfigurer, som Cristiano Ronaldo og David Goggins, brukes som eksempler på at «ekte menn» alltid er disiplinerte, vellykkede og mentalt sterke. Felles for innholdet er at det viderefører en maskulinitetskultur der følelser, sårbarhet og tvil fremstår som noe som faller utenfor idealet.

2. Tilbake til kjernefamilien: digitale fortellinger om mannens rolle

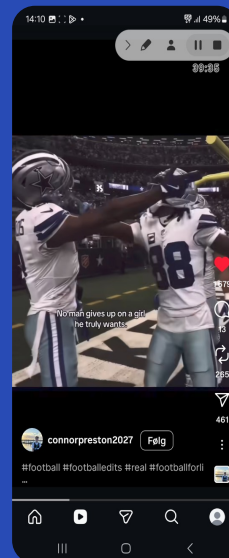
Innholdet romantiserer i høy grad tradisjonelle og konservative verdier omkring kjønnsroller og reproduksjon. Gamle Disney-klipp brukes for å illustrere hvordan gutter bør behandle kvinner: Kvinner fremstilles som sårbare, uforsiktlige og til tider hjelpeløse, mens mannens rolle er å beskytte og verdsette dem, ellers feiler han som mann.

Videoene trekker også på idealet om den klassiske 50-talls kjernefamilien, der mannen opptre som familiens overhode med kontroll og beslutningsmakt. I denne sammenhengen beskrives også hva det vil si å være en god partner. Kvinner skal være trofaste og omsorgsfulle.

På tvers av innholdet i ulike videoer normaliseres et budskap om smale kjønnsroller. Mannsidealet er tett forbundet med tradisjonelle familiekonstellasjoner og reproduktive normer. Her finner vi også anti-abort-innhold, som tydelig kobler mannsidealet til kristendom og konservative verdier omkring kropp, seksualitet og familieliv.

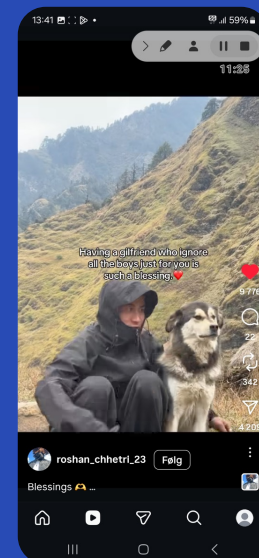
Anti-abort-debatt med Charlie Kirk. Han argumenterer for at kvinner skal behold fostre som er resultatet av voldtekt

"No man gives up on a girl he truly wants"

Alle bråker og er urolige når familiebildet skal tas, moren har en baby på fanget og ser stresset ut. Mannen ser det, reiser seg opp og roper "quiet!", hvorpå alle blir rolige. Moren smiler og legger en hånd på mannens lår

"Having a girlfriend who ignore all the boys just for you is such a blessing"

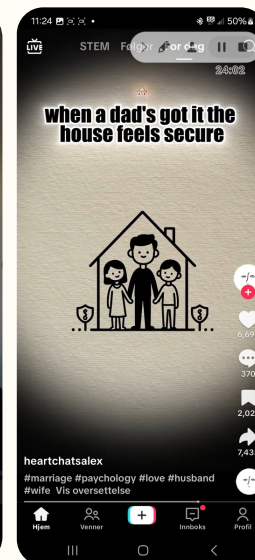
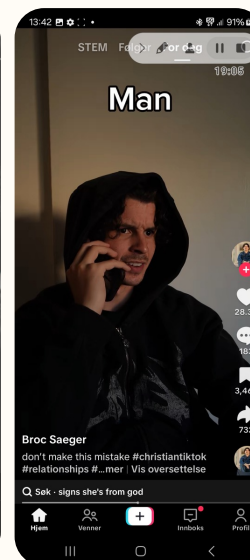
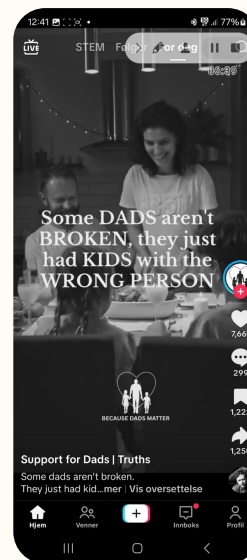
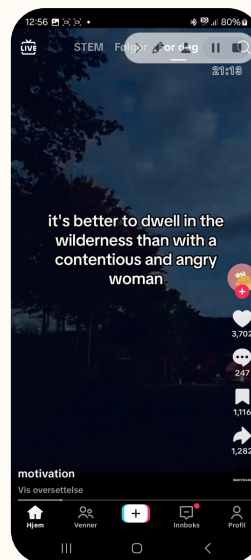

3. Narrativet om kvinner

Innholdet guttene får opp, gir også et tydelig bilde av kvinner. Fortellingene ligner på bibelske narrativer, der kvinnen fremstilles som den som frister mannen og får ham på feil spor, og som kan true forholdet hans til Gud.

Jenter og kvinner beskrives som noen som utnytter menn for penger og status, og videoene advarer om at menn må være på vakt, den «feile» kvinnen fremstilles som en som kan ødelegge livet deres.

Videoene bekrefter og forsterker kjønnsroller ved å bygge på en strengt biologisk forståelse av kjønn. Mannsidealet fremstilles som medfødt: menn hevdes å være de som «naturlig» kan forsørge og håndtere økonomi, mens kvinner beskrives som mindre egnet til dette.

Mannen går på date med en kvinne, mot Guds råd. Hun blir gravid, mannen sier at de må gifte seg og ta seg av barnet. Kvinnen forteller at hun vil ta abort, men det er mot mannens tro. Kvinnen ødelegger mannens forhold til Gud.

Budskapet er at kun menn kan styre familiens økonomi. Menn ser penger som redskap til å styrke familieenheten, mens kvinner ser på penger som redskap til frihet og vil legge penger til side i tilfelle hun en dag får bruk for en backup-plan. Kvinner som har styrt familiens økonomi, har ødelagt mange familier

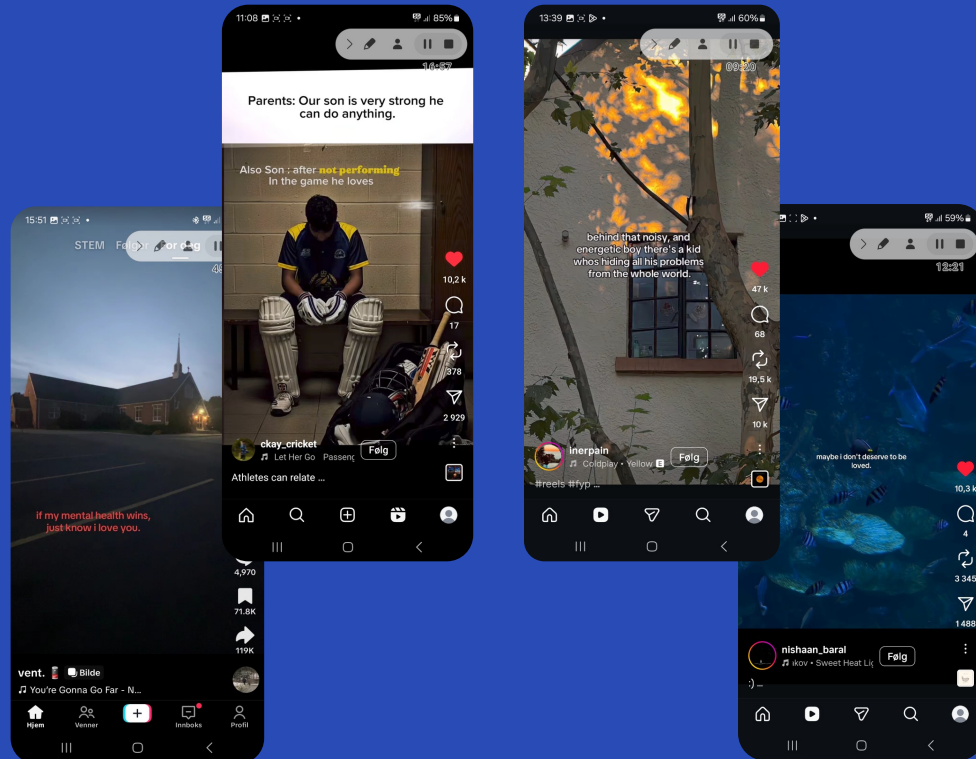

4. Bak fasaden: digitale fortellinger om gutters sårbarhet

Guttene eksponeres også for innhold om depresjon. Det knyttes ofte til opplevelsen av ikke å leve opp til mannsidealet, å ha feilet som sønn eller å føle seg grunnleggende ensom. Innholdet er kjennetegnet ved en mørk, dystert estetikk med trist musikk, depressive tanker og gråt.

Samtidig peker videoene på at guttene ikke opplever at de kan sette ord på følelsene sine i den fysiske verden. Mange av dem er formet av en forventning om at gutter skal være kontrollerte og ikke vise eller føle ensomhet eller tristhet, og at det derfor kan være enda vanskeligere å be om hjelp.

Vi ser ofte at innhold om depresjon etterfølges av videoer som henter til, eller kretser rundt, selvmord. I undersøkelsen observerer vi at selvmordstanker fremstilles som en del av den følelsesmessige fortellingen om ikke å innfri og leve opp til idealene for gutter og menn, om konsekvensene av å stå utenfor.

"maybe i don't deserve to be loved."

Nordic
Safe Cities

A UNIFYING & TRANSFORMATIVE FORCE

www.nordicsafecities.org

COPENHAGEN | Nørrebrogade 45C | 2200 Copenhagen N | Denmark | info@nordicsafecities.org

OSLO | Øvre Slottsgate 3 | 0157 Oslo | Norway | kine@nordicsafecities.org